

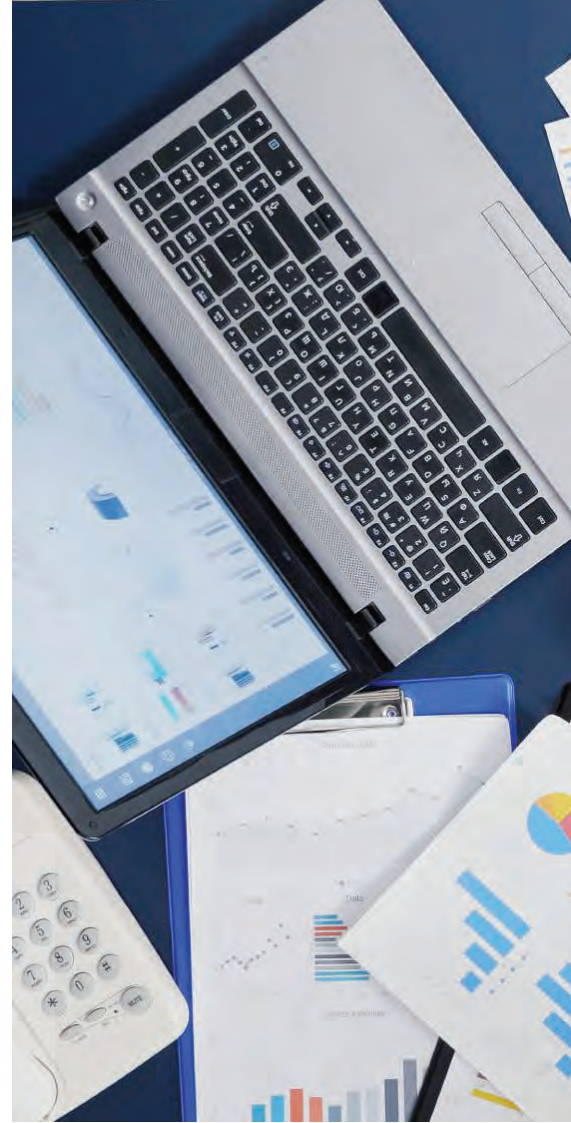
بازتعریف حسابداری برای آینده

شهرتگاه علوم انسانی و
رتال جامع علوم انسانی

رایج و واضح از کلمات یا اصطلاحات در حسابداری بستگی دارد مانند تعریف دارایی‌ها، بدهی‌ها، درآمدها، هزینه‌ها، ماهیت بیش از حد، قضاوت حرفه‌ای، تردید و رویدادهای پس از تاریخ ترازنامه. فقدان تعاریف درست و پذیرفته‌شده پیامدهای نامطلوبی در کاربرد مؤثر بیانیه‌های حسابداری در سطح جهانی خواهد داشت. دانشجویان حسابداری

چرا تعریف لازم است؟
تعریف یک بیانیه رسمی است که ماهیت اساسی را بیان می‌کند؛ یک تعریف خوب باید مختصر، منسجم، کامل و بیانگر اساس یا حالت باشد.
به‌عنوان مثال، بیانیه‌های معتبر هیئت‌های تنظیم استاندارد مستقل حرفه حسابداری (IESBA، IASB، IAASB، IPSASB) اساساً به تعاریف ارائه شده برای استفاده

احمد خدای پور - الهام علی زاده - سمیه فتحی

حسابداری و حسابدار نرسیده است. در واقع، این پژوهش بر توسعه یک تعریف مشترک و دقیق از حسابداری تمرکز دارد.

حسابداری عصر حاضر چیست (سال ۲۰۲۰)؟

در طول قرن‌ها، انسان‌ها به تعاریف واژه‌ها و اصطلاحات متکی بوده‌اند همانطور که فرهنگ‌ها ابزارهایی الزامی برای شناسایی زبان‌ها هستند، تعاریف پذیرفته‌شده عمومی هم رابطه مستقیمی به درک گسترده دانش عمومی دارند. تعاریف حسابداری در زندگی روزمره با اهمیت هستند. تنظیم‌کنندگان استانداردهای حسابداری، به حرفه نظم می‌بخشند و تلاش‌های قابل توجهی را برای اتخاذ این تعاریف صرف می‌کنند.

تعاریف سنتی حسابداری

تعاریفی که در گذشته از حسابداری ارائه شده است بر تعاریف جدید حسابداری تأثیرگذار هستند ولی تمامی ابعاد حسابداری را در بر نمی‌گیرند.

مؤسسه حسابداران رسمی آمریکا در سال ۱۹۴۱ حسابداری اینگونه تعریف کرد: «حسابداری هنری است که به وسیله آن به شیوه‌ای معنی‌دار و بر حسب پول، معامله‌ها و رویدادهایی که دست کم تا حدی دارای خصوصیت مالی هستند، ثبت، طبقه‌بندی و سپس نتیجه‌های حاصل را تفسیر می‌کنند.» (مؤسسه حسابداران آمریکا ۱۹۵۳، ص ۹).

انجمن حسابداری آمریکا در سال ۱۹۶۶، تعریف مدرن‌تری از حسابداری این چنین ارائه می‌دهد که: «حسابداری فرایند شناسایی، اندازه‌گیری و انتقال اطلاعات اقتصادی است تا امکان قضاوت و تصمیم‌گیری آگاهانه توسط

استفاده‌کنندگان از اطلاعات را فراهم کند.

که این تعریف بر «مفید بودن تصمیم‌گیری» تأکید می‌کند و بر هشت فعالیت کلیدی حسابداری یعنی شناسایی، اندازه‌گیری، ثبت، طبقه‌بندی، تلخیص، تجزیه و تحلیل، تفسیر و برقراری ارتباط متمرکز است. طبق تعریف واتس و زیمرمن (۱۹۸۶، ص. ۷)، حسابداری (به طور گسترده) به عنوان اندازه‌گیری و ارتباط اطلاعات اقتصادی مربوط به تصمیم‌گیرندگان در نظر گرفته می‌شود. تهیه و استفاده از اطلاعات مالی و غیرمالی به دو شکل کلی از حسابداری مرتبط است:

۱- عملکرد مالی دوره‌ای، موقعیت و جریان نقدی سازمان‌ها، اندازه‌گیری، ارائه، تجزیه و تحلیل، و تفسیر

۲- اطلاعات برای استراتژی‌گذاری مدیریت، کنترل‌سازمانی و تصمیم‌گیری در مورد اول حسابداری بر اهداف برون‌سازمانی و در مورد دوم بر اهداف درون‌سازمانی متمرکز است. تعاریف دیگر حسابداری بیشتر به نقش حسابداری برای انجام تعهدات مسئولیت‌پذیری، حاکمیت و پایداری اشاره می‌کنند. به عنوان مثال، تینکر (۱۹۸۵) توضیح می‌دهد که: «تهیه صورت‌های مالی (حسابداری) و حسابرسی صورت‌های مالی و حساب‌هایی که از آنها تهیه می‌شود، ابزاری برای دستیابی به پاسخگویی در جامعه است.»

دیگان در سال ۲۰۱۹: حسابداری را ارائه اطلاعات در مورد جنبه‌های عملکرد یک واحد تجاری به گروه خاصی از افراد که دارای منافع یا سهام در شرکت هستند (ذینفعان) در نظر می‌گیرد. دغدغه دیگان ارائه اطلاعات مالی و غیرمالی واحدهای تجاری به ذینفعانی است که، صرفاً شامل سهامداران نمی‌شود.

با تکیه بر تعاریف مناسب و معنادار در حوزه‌های اصلی حسابداری به عنوان یک رشته حرفه‌ای باید آموزش ببینند. در بیشتر رشته‌ها، معمولاً به تعاریف و مفاهیم بدون ابهام اهمیت زیادی داده می‌شود، اما در حرفه حسابداری فقدان تعاریف واضح و مشترک احساس می‌شود. در اینجا، بر تعریف خود حسابداری تمرکز می‌شود. تعاریف شفاف، پذیرفته شده برای تعریف اهداف نهایی و همچنین ابزار قابل قبول یک حرفه ضروری هستند. تلاش‌های زیادی برای تعریف حسابداری و جایگاه حسابدار توسط دانشگاهیان، تنظیم‌کنندگان استانداردها و متخصصان حرفه‌ای صورت گرفته است. با این حال، حرفه با ورود به دهه سوم قرن بیست و یکم، به اجماع در مورد هویت، نقش و کار

ندارد بلکه یک پدیده اجتماعی فراگیر، توانمند و ناتوان کننده است و به تدریج حسابداری به عنوان ابزار قدرت و کنترل در نظر گرفته شد.

در ادبیات دانشگاهی، حسابداری به عنوان مجموعه‌ای از ایده‌ها و تکنیک‌های بدون ارزش برای اجرا و نظارت بر قراردادها مفهوم‌سازی نشده است. درخواست برای گسترش سهم حسابداری در پاسخگویی شرکتی به ذینفعان و پایداری توسط محققان در طول سالین متمادی مطرح شده است.

گری و همکاران (۱۹۹۶)، به عنوان مثال، گسترش سهم حسابداری برای گسترش مسئولیت‌پذیری سازمان‌ها (به‌ویژه شرکت‌ها)، فراتر از نقش سنتی ارائه حساب مالی به صاحبان سرمایه، و سهامداران است. چنین گسترشی بر این فرض استوار است که شرکت‌ها مسئولیت‌های گسترده‌تری نسبت به کسب درآمد برای سهامداران خود در نظر بگیرند. (گری و همکاران، ۱۹۹۶، ص ۳). این گسترش با در نظر گرفتن بیشتر طیف وسیع‌تری از ذینفعان، در فاصله زمانی ۲۵ ساله مورد پذیرش عمومی قرار گرفته است، در حالی که گزارش پایداری هنوز در سراسر جهان اجباری نشده است. علاوه بر این، آمرینیک و کریگ (۲۰۰۵) مفاهیم حسابداری را به عنوان یک عمل اجتماعی مبهم و بدیع معرفی می‌کنند که صرفاً به عنوان مجموعه‌ای از تکنیک‌ها یا شیوه‌های محرمانه که از نظر ایدئولوژیک بی‌ضرر که توسط حرفه حسابداری مشخص شده است (ص. ۷۷). آنها همچنین استدلال می‌کنند در حالی که نقش‌های فنی حسابداری برجسته است، نقش‌های غیرفنی آن کمتر تحلیل شده و ارزش‌گذاری نشده است. علاوه بر این، به عنوان مثال

نمی‌کند. توصیف حسابداری به عنوان یک شیوه صرفاً فنی، حسابداری را به عنوان محاسبات عددی یا هدف تعیین، گزارش، تجزیه و تحلیل عملکرد، و سایر نتایج در سازمان‌ها و جامعه قرار می‌دهد. براساس این مفهوم، حسابداری صرفاً به عنوان تکنیک یا ابزاری تلقی می‌شود که یکی از ویژگی‌های آن بی‌طرفی است. این یک رویکرد تکنیکی و فنی است (یعنی چگونه حسابداری انجام دهیم؟) که این تعریف درک درستی از حسابداری و تأثیرات حسابداری بر عملکرد سازمانی، اجتماعی و توسعه پایدار را در بر نمی‌گیرد.

حسابداری به عنوان یک عمل اجتماعی

حسابداری از اواسط تا اواخر دهه ۱۹۸۰ مورد توجه بیشتر محققان قرار گرفت و در نتیجه مفاهیم حسابداری گسترش یافت، حسابداری دیگر ماهیتی صرفاً فنی

در این تعاریف اساساً حسابداری به عنوان یک «عمل فنی» معرفی شده است که می‌توان آنها را تعاریف فنی حسابداری در نظر گرفت. در واقع، حسابداری برای مدت طولانی به عنوان یک عمل فنی شناخته و آموزش داده شده است. در گزارش اخیر CPA استرالیا که در مورد تجسم آینده حسابداری در آموزش کسب و کار در استرالیا منتشر شده است حسابداری را مجموعه‌ای جامع از تکنیک‌ها، مفاهیم و شیوه‌هایی که منجر به تهیه گزارش‌های حسابداری می‌شود توصیف کرده است (اوکانل و همکاران ۲۰۱۵، ص ۹). به طور خلاصه، حسابداری به عنوان یک روش فنی برای ارائه اطلاعات به ذینفعان برون و درون سازمانی است.

سؤالی اصلی که در اینجا مطرح می‌شود این است که تعریف حسابداری در عصر حاضر چیست؟ به نظر می‌رسد که تعاریف فعلی حسابداری به درستی وظایف و اهداف حسابداری را توصیف

مورگان (۱۹۸۸)، حسابداری را یک هنر تفسیری براساس دیدگاه مفروض می‌بیند و از حسابداران می‌خواهد که از ادعاهایی که عینیت و حقیقت را در عمل خود ابراز می‌کنند، چشم‌پوشی کنند. در عوض، حسابداران حرفه‌ای باید از ابعاد چندگانه واقعیت‌هایی که سعی در «تشخیص» آنها دارند ارزشگذاری کنند (ص. ۴۸۴) و بینش و اظهارات خود را به عنوان عناصری برای گفت‌وگو ارائه کنند. هاینز (۱۹۸۸) به عنوان مثال، تلاش می‌کند به طور لحظه‌ای دنیای جریان اصلی تحقیقات حسابداری مالی را به حالت تعلیق درآورد. او توضیح می‌دهد که کنش اجتماعی حقایق جامعه را ایجاد و حفظ می‌کند و راهی برای دیدن و ندیدن فراهم می‌کند. تمرکز بر نقش حسابداری در ایجاد، حفظ، تغییر و همچنین انتقال واقعیت اجتماعی در بسیاری از تلاش‌های تحقیقاتی ایشان مشهود است. با این حال، دانشجویان حسابداری هنوز با نسخه‌های عمدتاً فنی از حسابداری روبه‌رو می‌شوند که تمرکز گسترده‌تر حسابداری را که توسط تحقیقات مشخص شده، نادیده می‌گیرد و تضعیف می‌کند (کریستنسن ۲۰۰۴). در

حالی که عناصر فنی حسابداری همچنان به رسمیت شناخته می‌شوند، حسابداری نیز به طور قابل توجه‌ای در سراسر جهان به دلیل تأثیرات آن بر رفتارهای افراد و اقدامات آنها در سازمان‌ها و جامعه (و بازتاب آن) با پیامدهایی برای عملکرد و توسعه سازمانی و اجتماعی شناخته می‌شود. بر این اساس، حسابداری در حال حاضر در جهت‌گیری اجتماعی و نهادی دارای «شاخص‌های کلیدی عملکرد» است. بر اساس این مفهوم، حسابداری در تمام سازمان‌ها و در جوامع تشکیل می‌شود. بنابراین، حسابداری ابزاری است برای وضع، ایجاد یا تغییر شرایط و ارزیابی تمام ابعاد زندگی ما از جمله زندگی کاری.

باید در نظر بگیریم که حسابداری در اندیشه‌های علمی بین‌المللی به عنوان ابزار قدرت و کنترل در سازمان‌ها و جامعه شناخته و درک می‌شود. به عبارت دیگر، حسابداری در شکل‌دهی به فرهنگ و زندگی سازمانی ابزاری قدرتمند است و به سهم خود به شکل‌گیری یا تغییر دیدگاه‌های جهانی در جوامع کمک می‌کند. در دهه‌های اخیر محققان در

پژوهش‌های حسابداری به طور کلی به شناسایی و ارزیابی تأثیرات حسابداری در اقدامات و رفتارهای توانمند یا ناتوان‌کننده سازمان‌ها و جامعه پرداخته‌اند.

کثرت‌گرایی فکری و تحقیقات ماجراجویانه توسط بسیاری از محققان حمایت می‌شود، که این در «پروژه بین رشته‌ای و انتقادی حسابداری که توسط برودبنت و لافلین (۲۰۱۳، ص ۲) ارائه شده است مشهود است. از برجسته‌ترین محققان در این زمینه به «لی پارکر» سردبیر مجله حسابداری، حسابرسی و حسابرسی و عضو بیش از ۲۰ هیئت تحریریه مجلات، رئیس آکادمی مورخان حسابداری (ایالات متحده آمریکا)، عضو تالار مشاهیر حسابداری استرالیا اشاره کرد و همچنین «گری کارنگی» استاد دانشگاه، سردبیر و ویراستار تاریخچه حسابداری و سردبیر مجله حسابداری، حسابرسی و حسابداری اشاره کرد. این محققان از سال ۱۹۸۸ به مدت ۳۳ سال روش‌های تحقیق کیفی را ترویج دادند و از این روش در حال توسعه در تحقیقات حسابداری حمایت کردند و به طور همزمان نسبت به مشکلات انطباق با تحقیقات بازار سرمایه کمی به سبک ایالات متحده هشدار داده‌اند.

حسابداری به عنوان عمل اخلاقی

اخلاق و حسابداری به هم مرتبط هستند. در واقع، یک رویه اجتماعی را نمی‌توان از اخلاق جدا کرد، زیرا رویه اجتماعی بر دیگران تأثیر می‌گذارد و مبتنی بر تعامل انسانی است که باعث ایجاد تعهدات و وظایف می‌شود. اخلاق در هسته حسابداری است. طبق آیین‌نامه بین‌المللی اخلاق از حسابداران حرفه‌ای در همه شرایط و در همه زمینه‌ها انتظار می‌رود؛ اخلاقی و در راستای منافع عمومی عمل کنند. حسابداری واقعیت‌هایی را

که شرایط زندگی انسان را رقم می‌زند، می‌سازد. آرینگتون و فرانسیس (۱۹۸۹) استدلال می‌کنند که «نظریه‌های فعلی حسابداری با تعهدات بررسی نشده نسبت به نظم‌های اخلاقی و اجتماعی خاص ارائه می‌شود.» فرانسیس (۱۹۹۰) حسابداری را به عنوان یک عمل اخلاقی و گفتمانی توصیف می‌کند. او مفهوم عمل اخلاقی را با پیروی از رویکرد نوارسطویی مک اینتایر (۱۹۸۴) توسعه می‌دهد، که یک عمل را به عنوان یک عمل توصیف می‌کند:

«... فعالیت انسانی تعاونی تأسیس شده؛ آن شکل از فعالیت در مسیر تلاش برای دستیابی به استانداردهای برتری که مناسب و تا حدی قطعی تحقق می‌یابد و در نتیجه قدرتهای انسانی برای دستیابی به تعالی، و تصورات انسانی از اهداف و کالاهای مربوطه، به طور سیستماتیک گسترش می‌یابد» (فرانسیس ۱۹۹۰، ص ۱۸۷).

با این حال، به نظر می‌رسد که عناصر اخلاقی حسابداری رایج که نقش برآوردن نیازهای اطلاعاتی تصمیم‌گیرندگان است و نباید اهداف تصمیم‌گیرندگان را از نظر

اخلاقی ارزیابی کرد (چوا ۱۹۸۶). عدم توجه به اهدافی که حسابداری به آنها کمک می‌کند، در ارزشی که برای بی‌طرفی در حرفه قائل شده است؛ منعکس می‌شود و به نزدیک‌بینی اخلاقی مشترک کمک می‌کند. با این حال، یک رویه نمی‌تواند بی‌اعتماد یا بی‌توجه به اهدافش باشد. حسابداری توسط عوامل اخلاقی اعمال می‌شود که زندگی را شکل می‌دهد و بر آن تأثیر می‌گذارد. حسابداران از نظر اخلاقی موظفند آنچه را که فرانسیس (۱۹۹۰) تشخیص اخلاقی می‌نامد، به نمایش بگذارند و نگرانی مداوم آنچه انجام می‌دهند و به آنچه که کمک می‌کنند. ممکن است این سؤال مطرح شود: «حسابداری در دنیا چه چیزی را ایجاد می‌کند، شکل می‌دهد، مشروعیت می‌بخشد، و آیا این به ایجاد جهانی بهتر، فراگیرتر، محترمانه و کم‌خطرتر کمک می‌کند؟

"لزوماً پاسخ باید فراتر از توجه صرف به تکنیک باشد. وقتی دانشجویان حسابداری به‌عنوان حسابداران حرفه‌ای آینده برای شناخت کامل ابعاد حسابداری، باید درک

کنند که چگونه اخلاق در عمل آنها نقش اساسی دارد و چرا حسابداری را نمی‌توان به‌اندازه کافی به‌عنوان یک کار صرفاً ابزاری یا فنی تصور کرد. یک عمل اخلاقی را می‌توان به عنوان عملکردی درک کرد که اعمال یا عدم عمل آن، چه در حال حاضر و چه در آینده، بر دیگران تأثیر می‌گذارد. به شکل‌گیری نظم اخلاقی سازمان‌ها و جوامع کمک می‌کند که به نوبه خود بر رفتارهای فردی و سازمانی تأثیر می‌گذارد.

تعریف حسابداری در سال ۲۰۲۰ چیست؟

در حالی که حسابداری در حال حاضر به عنوان پدیده‌ای گسترده‌تر و تعاملی اجتماعی در دنیای امروز شناخته می‌شود، این رشته هنوز فاقد تعریفی است که به طور دقیق هدف و ابزار دستیابی به آن را منعکس کند. حسابداری بنیانی برای فرایندهای متمرکز حاکمیتی، استراتژی‌گذاری، کنترل و پاسخگویی هم در بخش شرکتی/انتفاعی، و هم در بخش غیرانتفاعی و دولت است به همین علت ملاحظات پاسخگویی در هر دو جنبه مالی و غیرمالی را در بر می‌گیرد. همچنین منعکس‌کننده تعامل و گفت‌وگو بین بسیاری از سهامداران است. همین دلایل کافی است تا حسابداری به پدیده‌ای چند بعدی‌تر از آنچه «تعاریف» متخصصین تا به حال از آن ارائه کردند، تبدیل شود.

چرا این مسئله مهم است؟

استدلال می‌شود که عدم شناخت در مورد این پدیده اجتماعی برای دانشجویان حسابداری و حسابداران حرفه‌ای متعهد ضرر مادی است. به جای دانستن «چگونگی انجام حسابداری»، مهم‌تر از همه، باید به «آنچه حسابداری انجام

دوران مقدماتی حرفه‌ای‌سازی است که منعکس‌کننده پیشرفت‌های حاصل از دانش و عملکرد نیست. در حال حاضر حفاظت و نگهداری محیط زیست یکی از موضوعات مهمی است که باید به آن پرداخته شود به دلیل اینکه حسابداری دارای قابلیت ارزش‌گذاری و تأثیرگذاری بر منابع غیرقابل جایگزین است و بالقوه روش‌هایی تأثیرگذاری بر عملکرد شخصی، سازمانی یا دولتی نسبت به گسترش بهتر فعالیت‌های زیست‌محیطی را ارائه دهد.

۳. بازنگری و بروزرسانی این تعریف چه مزایایی برای حرفه حسابداری و جامعه دارد؟

استفاده فعالانه از حسابداری ضروری است. به عنوان مثال، موضوع حسابداری باید فراتر از تجارت باشد و نقشی کلیدی در پاسخ به سؤالات بزرگ و حل مشکلات پیچیده در اقتصاد و جامعه ایفا کند (اینها قلمروهای مستقلی نیستند) و برای دستیابی به راه‌حل‌های جدید برای حفظ و حفاظت از سیاره کمک کند.

۲. آیا تعاریف سنتی حسابداری این حرفه را کمتر از ارزش واقعی آن معرفی می‌کنند؟

تعاریف سنتی حسابداری بی‌شک این حرفه را به درستی معرفی نمی‌کند که پیامدهایی بر عملکرد و ارزیابی آن دارد. تعاریف سنتی به عنوان حسابداری «تاریخی» متعلق به

می‌دهد» و همچنین از دیدگاه اخلاقی، «حسابداری چه کاری باید انجام دهد» بپردازیم. همانطور که بیانیه مأموریت یا اساسنامه یک سازمان می‌تواند شناسه‌های مفهومی قدرتمندی برای هویت و جهت‌گیری استراتژیک باشد. درک تازه ما از ماهیت حسابداری امروزی، پایه مهمی برای جهت‌گیری‌های آینده حسابداری از لحاظ فنی، اجتماعی و اخلاقی است که پیامدهایی برای عملکرد و توسعه سازمانی و اجتماعی ایجاد می‌کند. در اینجا با تعریف جدیدی از حسابداری باید محدودیت‌های تاریخی را کنار بزنیم و با ابعاد کامل‌تر نو ظهور حسابداری در دهه‌های اخیر درگیر شویم.

ما یک تعریف بالقوه از حسابداری برای بررسی بیشتر پیشنهاد می‌کنیم: «حسابداری یک رویه فنی، اجتماعی و اخلاقی است که با استفاده پایدار از منابع و پاسخگویی مناسب به ذینفعان به امکان شکوفایی سازمان‌ها، مردم و طبیعت کمک می‌کند». چگونه می‌توان این تعریف پیشنهادی را آزمایش کرد؟

برای تأمل و بحث بیشتر در مورد تعریف پیشنهادی، شش فرضیه اولیه را به عنوان «سؤالات بحث برانگیز» در ذیل مطرح می‌کنیم که ممکن است پاسخ‌های متفاوتی از مشارکت‌کنندگان دریافت کند.

۱. آیا نیاز به نشان دادن نقش و ارتباط حسابداری در جامعه مدرن وجود دارد؟

حسابداری با تولید اطلاعات در جامعه ایفای نقش می‌کند. مسلماً حسابداری مبتنی بر قراردادهای و فاقد خلاقیت تا حدودی کهنه شده است؛ اکنون حسابداری به عنوان ابزاری فعال و تأثیرگذار بر تجارت و جامعه شناخته می‌شود که برای بررسی کامل و عمیق

روشنی از مأموریت‌هایی که چنین مؤسسات عمومی، میراث و مجموعه‌های علمی‌شان را هدایت می‌کنند، بی‌ربط است. حسابداران حرفه‌ای، به طور خاص، و حرفه حسابداری بین‌المللی به طور کلی، تمایل ندارند که واقعاً از انواع و اهمیت ارزش‌های غیرمالی در جامعه قدردانی یا اساساً آن‌ها را درک کنند. در عوض، آنها احتمالاً استعداد غریزی برای ارزش مالی (و حسابرسی) اشیاء از همه نوع را دارند، صرف نظر از اینکه آنها به عنوان گران قیمت در نظر گرفته می‌شوند یا خیر. آیا چیزی که از نظر مالی به طور قانونی قابل اندازه‌گیری نیست، قابل حسابرسی است؟ متأسفانه، به نظر می‌رسد که یک دیدگاه در حال توسعه در این حرفه وجود دارد که پاسخ مثبت است. در واقع، برخی از رویه‌های حسابداری اجباری در این زمینه‌ها احتمالاً با آنچه که افراد خارجی حرفه حسابداری مناسب و قابل توجیه می‌دانند در تضاد است و به نظر می‌رسد که سیستم‌های ارزش‌گذاری را به روش‌های غیرمالی نادیده می‌گیرند.

۵. آیا نوع نگاه به حرفه حسابداری تغییر خواهد کرد؟

حرفه حسابداری مستقیماً با «کسب و کار» مرتبط است، و به عبارتی دیگر «زبان تجارت» است. در حالیکه تجارت به طور کلی به عنوان «سرمایه‌داری» در نظر گرفته می‌شود و حسابداران حرفه‌ای می‌توانند «عاملین سرمایه‌داری» باشند، جهان مواجه با محیط طبیعی است که به طور قابل توجه‌ای توسط انسان‌ها دچار آسیب می‌شود مشکلاتی مانند آتش‌سوزی گسترده مراتع و جنگل‌ها... اینها نشانه‌هایی از طبیعت هستند که شروع به کنترل ما می‌کنند. جهان مملو از افراد، سازمان‌ها (مانند مؤسسات عمومی فراگیر، نهادهای غیرانتفاعی، سازمان‌های اجتماعی،

و اقداماتی شود که خارج از مرزهای اخلاقی که برای زندگی سالم در یک جامعه عادلانه مطلوب تلقی می‌شوند، قرار می‌گیرند.

۴. آیا حسابداری می‌تواند شیوه خدمت به جامعه را بهبود بخشد؟

ما استدلال می‌کنیم که حسابداری در قبال اصلاحات حسابداری که به صورت مطلوب پیشنهاد می‌شود، یا برای حفظ، مفاهیم پذیرفته شده طولانی مدت و رویه‌های مرسوم که ممکن است نقش یا سهم خود را از بین برده باشد، پاسخگو می‌شود. برای مثال، ارزش‌گذاری پولی مجموعه‌های مؤسسات میراث فرهنگی عمومی و غیرانتفاعی برای مقاصد گزارش‌گری مالی، برای ایجاد درک

ویژگی‌های یک حسابدار فرهیخته را با توجه به مفروضاتی که داریم باید ارزیابی کنیم، ویژگی‌هایی که بالقوه بر هویت و اثربخشی حسابداران حرفه‌ای تأثیرگذار است. حرفه بین‌المللی حسابداری به دنبال اعضای است که با روح آیین‌نامه اخلاق بین‌المللی حرفه‌ای مطابقت دارند. ارزیابی حسابداری از بعد منحصراً فنی آن، حسابدار را از لحاظ مسئولیت اخلاقی در موقعیتی انحرافی از فرهنگ‌های سازمانی قرار می‌دهد. اغلب زمانی که چنین رفتارهای ناکارآمدی ایجاد می‌شوند شاخص عملکرد به شدت به سمت کاهش رفتارهای اخلاقی در سازمان‌ها و سراسر جوامع هدایت می‌شود. به طور خلاصه، اقدامات حسابداری، و چگونگی انجام آنها، ممکن است منجر به رفتارها

مؤسسات مذهبی، مؤسسات میراث فرهنگی و بناهای تاریخی، و مؤسسات تغییر رفتار) و جوامع مختلف است. دنیای ما با چالش‌های فراوانی مواجه است که حرفه حسابداری سازمان یافته و حسابداران حرفه‌ای نیز نقش کلیدی در این رقابت جهانی علیه تهدیدها دارند.

حسابداری با یک مأموریت اجتماعی گسترده‌تر از خدمت به تجارت می‌تواند در این دنیای پیچیده از نتایج و اهمیت بیشتری برخوردار است. «اخبار» این مشارکت مثبت حسابداری مستلزم تغییر نگرش است و این همان چیزی است که تعریف پیشنهادی برای حمایت از آن تنظیم شده است و ما خواستار بحث و مناظره در مورد آن هستیم.

۶. آیا شاخه‌های مختلف حرفه حسابداری منسجم‌تر خواهند شد؟
حرفه حسابداری در سطح بین‌المللی نهادینه شده است، به‌ویژه پس از تشکیل کمیته استانداردهای حسابداری بین‌المللی در سال ۱۹۷۳ (از سال ۲۰۰۰، معروف به هیئت استانداردهای حسابداری بین‌المللی - IASB) (کامفر و زف، ۲۰۰۷) و فدراسیون بین‌المللی حسابداران در سال ۱۹۷۷ (آیفک، ۲۰۰۷).

حرکت به سوی موقعیتی با چشم‌اندازی برای آینده (یا حوزه‌های جدید)، نوعی «اختلال» مثبت و به‌موقع را در حرفه حسابداری ارائه می‌کند؛ که می‌تواند هم برای این حرفه و ذینفعان آن شامل افراد، جوامع، اقتصادها، محیط طبیعی، و همه موجودات مفید باشد. مسلماً بسیار اهمیت دارد که تمایلات شخصی خود را رها کنیم و از طریق یک برنامه حسابداری تغییر یافته و با درکی عمیق‌تر و احترام بیشتر به آن احاطه بیشتری ایجاد کنیم.

به سوی تعریف مجدد

در حالی که تعاریف حسابداری تکامل یافته‌اند ولی هنوز تمام ابعاد حسابداری را به عنوان یک عمل اجتماعی و اخلاقی به اندازه کافی نشان نمی‌دهند، بلکه با وجود کار ارزشمند محققان بزرگ حسابداری به‌ویژه در طول چهار دهه گذشته، همچنان حسابداری به عنوان یک عمل فنی در نظر گرفته می‌شود. تعاریف فعلی یا جدید حسابداری، نیاز به شناسایی و بازتاب مفهوم چند وجهی حسابداری به عنوان یک عمل فنی، اجتماعی و اخلاقی دارند. اگر حسابداری بخواهد به شکل‌دهی و ایجاد دنیایی بهتر برای گونه‌های مختلف حیات روی سیاره زمین کمک کند، این یک نقطه شروع کلیدی است. مهم‌تر از همه، در این مرحله از تلاش‌هایی برای به تصویر کشیدن «چه چیزی حسابدار فردا را تعریف می‌کند؟» حمایت می‌شود (پرنسلو، ۲۰۲۰). تاکنون تلاش شده است تا تعریف پیشنهادی حسابداری بر جایگاه آن در جهان متمرکز شود و مرزهای آن گسترش یابد تا مسئولیت‌ها و تأثیر آن، از جمله پایداری و توسعه پایدار، و همه ذینفعان، از جمله محیط‌زیست طبیعی را منعکس شود، نه تمرکز اصلی یا انحصاری بر سهامداران.

تغییرات آب و هوایی، کووید ۱۹،... از مشکلات پیچیده‌ای است که جهان با آن روبرو است. پتانسیل کامل حسابداری به عنوان یک عمل فنی، اجتماعی و اخلاقی برای کمک به راه‌حل‌های این مشکلات هنوز ظاهر نشده است. بحث درباره تعریف مجدد حسابداری ممکن است بتواند، حتی به میزان کمی، به حرکت دادن قابلیت‌ها و نفوذ ذاتی حسابداری برای ایجاد دنیایی بهتر منطبق با دیدگاه متعادل‌تر در مورد سیاره، مردم و سود کمک کند.

حسابداری بیش از آن چیزی است که بسیاری فکر می‌کنند. گری کارنگی و همکاران (۲۰۱۸) ادعا می‌کنند که حسابداری هنوز به پتانسیل کامل خود نرسیده است و یک تعریف واضح و بسیار مربوط و «متحول‌کننده» می‌تواند پایه و اساسی برای آن دستاورد فراهم کند. حسابداری صرفاً یک عمل خنثی، ساده و فنی نیست. به نظر می‌رسد که درک کامل‌تر ماهیت، نقش‌ها، کاربردها و تأثیرات حسابداری به شکل‌دهی دنیای بهتر کمک می‌کند. ■

منابع:

- Carnegie, G. Parker, L. Tshuridu, E. (2020). It's 2020: What is Accounting Today?. Australian Accounting Review No. 00 Vol. 00, 1-9.
- Carnegie, G. Parker, L. Tshuridu, E. (2020). It's 2020: Redefining Accounting for Tomorrow. . <https://www.bing.com/search?q=REDEFINING+ACCOUNTING+FOR+TOMORROW+G&cid=fe19aef00d1e430faf444108be0ee1c4&aqs=edge..69i57>.

احمد خدای‌پور: استاد گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان

الهام علی‌زاده: دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان (نویسنده مسئول).

سمیه فتحی: دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران.